

<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۲</p> <p>۱/۲۵</p>	<p>۸- تقطیع نمونه‌های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید؟</p> <p>الف) آزادی فکر (U- U U - -) ب) پرده اسرار (U- - - U -)</p> <p>۹- واژه «ملال آور» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه، تقطیع هجایی کنید. با حذف همزه: بدون حذف همزه:</p> <p>۱۰- نشانه‌های هجایی بیت زیر را به دو صورت دسته‌بندی کنید. پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن آن را بنویسید.</p> <p>گفتند یافت می‌نشود جُسته‌ایم ما گفت آنک یافت می‌نشود آنم آرزوست</p> <p>۱۱- پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته را بنویسید.</p> <p>هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش</p>																								
<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p> <p>۲/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>زیبایی‌شناسی (۶ نمره)</p> <p>۱۲- با توجه به بیت «پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت / من چرا ملک جهان را به جوی نفروشم؟» به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>الف) در این بیت، بین چه واژه‌هایی، مراعات نظیر به کار رفته است؟ ب) تلمیح به کار رفته در این بیت را مشخص کنید و درباره آن توضیح دهید.</p> <p>۱۳- کاربرد کدام «آرایه معنوی» در شعر زیر، آگاهی شاعر از موضوعات مختلف را نشان می‌دهد؟ این آرایه را در شعر زیر مشخص کنید.</p> <p>چه خوش گفت فردوسی پاک‌زاد که رحمت بر آن تربت پاک باد «میلزار موری که دانه‌کش است که جان دارد و جان شیرین خوش است»</p> <p>۱۴- در سروده‌ها و متن‌های زیر، قسمت‌هایی که نشان‌دهنده آرایه «تناقض» است، مشخص کنید.</p> <p>الف) زلف کافر به رُخش راهنمون شد ما را از ره کفر به سر منزل ایمان شده‌ایم ب) روزی که در جام شفق مُل کرد خورشید بر خشک چوب نیزه‌ها گل کرد خورشید</p> <p>۱۵- «لف و نشرها» را در نمونه‌های زیر بیابید و نوع آن را بررسی کنید.</p> <p>الف) چه باید نازش و نالش بر اقبالی و ادباری که تا بر هم زنی دیده، نه این بینی نه آن بینی</p> <table border="1" data-bbox="526 1288 1332 1377"> <tr> <td>لف ۱</td> <td>لف ۲</td> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>ب) در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود کاین شاهد بازاری وان پرده‌نشین باشد</p> <table border="1" data-bbox="526 1422 1332 1512"> <tr> <td>لف ۱</td> <td>لف ۲</td> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>۱۶- در متن‌های زیر، آرایه‌های تضاد را بیابید و بنویسید.</p> <p>الف) من به نظر قطره به معنی یمم ب) ابر گاه از باد جمع و گه پریشان می‌شود</p> <p>۱۷- هر یک از توضیحات ستون «الف» در مورد کدام آرایه در ستون «ب» است. (توجه: دو مورد در ستون «ب» اضافی است.)</p> <table border="1" data-bbox="526 1758 1332 2027"> <tr> <td>الف</td> <td>ب</td> </tr> <tr> <td>الف) در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از اینها به یکی از آن لفظها مربوط شود. ب) آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن.</td> <td>تناقض تضمین لف و نشر تلمیح</td> </tr> </table>	لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع						لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع						الف	ب	الف) در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از اینها به یکی از آن لفظها مربوط شود. ب) آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن.	تناقض تضمین لف و نشر تلمیح
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																					
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																					
الف	ب																								
الف) در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از اینها به یکی از آن لفظها مربوط شود. ب) آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن.	تناقض تضمین لف و نشر تلمیح																								

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۸- متن زیر از کتاب «چرند و پرند» علامه دهخدا از نویسندگان معروف سبک بیداری است. پس از خواندن متن، به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«من چه کار دارم که بگویم انجمن‌ها و اجتماعات مشروعه را هر کس جلوگیری بکند معنی‌ش این است که مجلس شورا باید تعطیل شود. مگر پشت گوشم داغ لازم دارد که بردارم بنویسم علت تکمیل نکردن عِدّه وکلای مجلس این است که مبدا خدای نکرده چهار تا آدم بی‌غرض داخل مجلس بشود و پارتی بی‌غرضها قوت بگیرد.»

۰/۵

الف) دو ویژگی زبانی این نوشته را بنویسید.

۰/۵

ب) شیوه بیان این نوشته، چگونه است؟

۰/۵

پ) اساسی‌ترین درون‌مایه این نوشته چیست؟

۱۹- قصیده زیر از «ملک‌الشعرا بهار» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«جمهوری سردار سپه مایه ننگ است
اموال تو برده است به یغما و تو خوابی
این صحبت اصلاح وطن نیست که جنگ است
آن کس که پی حفظ تو دستش به تفنگ است
این گوهر پر شعشه در کام نهنگ است
در کیسه ناهید بود لعل و زر و سیم
زین رو کلماتش همگی رنگ به رنگ است»

۰/۵

الف) از ویژگی‌های شعر دوره بیداری، توجه شاعران به واژگان کهن است. در این سروده، دو واژه بیابید که به این ویژگی توجه شده است.

۱

ب) بیت دوم این سروده را تقطیع هجایی کنید و وزن آن را بنویسید.

۰/۵

پ) برای هر یک از آرایه‌های زیر، یک نمونه‌ای از شعر بیابید.

تشخیص:

جناس

۰/۵

ت) دو ویژگی فکری این سروده را بنویسید.

نوبت امتحان: (نیم سال اول)	پاسخ آزمون شماره ۱	پاسخ آزمون
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	امتحان درس: علوم و فنون ادبی دوازدهم	

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

- ۱- الف) قصیده (۰/۲۵) / ب) حماسی (۰/۲۵)
 ۲- الف) فرخی یزدی / ب) دهخدا / پ) میرزا آقا تبریزی / ت) عارف قزوینی (هر مورد ۰/۲۵)
 ۳- نوعی باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته میان آنها حاکم بود / به دلیل سیاست‌های رایج در جامعه، نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در دسردس کمتری داشت. (۰/۵)

سبک‌شناسی (۲ نمره)

- ۴- ویژگی ادبی: قالب این شعر، مستزاد است. (قالب مستزاد، از جمله قالب‌هایی است که در دوره مشروطه رایج بود). / قافیه: خدا، فقرا، شنوا / ردیف: کو / واژه‌آرایی: کو، گوش. (یک مورد کافی ست، ۰/۲۵)
 ویژگی فکری: در این سروده با مضامینی چون «توجه به قانون» و «توجه به مردم» رو به رو هستیم. (این دو مضمون، از جمله مضامین رایج در دوره مشروطه است). یک مورد (۰/۲۵)
 ۵- الف) ادبی (۰/۲۵) / ب) زبانی (۰/۲۵) / پ) ادبی (۰/۲۵)
 ۶- الف) نادرست (۰/۲۵): (در عصر بیداری در ساختار و ترکیب دستوری سخن، جمله‌ها درست تر و با طبیعت زبان هم‌آهنگ تر می‌شود). / ب) نادرست (۰/۲۵): (در عصر مشروطه، نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت) / پ) درست (۰/۲۵)

موسیقی شعر (۶ نمره)

- ۷- بیت الف: (۰/۲۵) در گزینه الف)، وزن واژه‌ها، همسان هستند و در تقطیع و تعیین وزن، همیشه وزن واژه‌های همسان بر وزن واژه‌های غیرهمسان ترجیح دارد. (۰/۵)
 ۸- الف) بانگ آزادی: آ ز ا د ی ی ف ک ر اختیار زبانی - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (۰/۵)
 ب) پرده اسرار: ی ر د ی ا س ر ا ر اختیار زبانی - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (۰/۵)

- ۹- ملال آور: با حذف همزه م | لا | لا | و ر (۰/۵) بدون حذف همزه م | لا | ل | آ | و ر (۰/۵)

۱۰- صورت اول:

گُف تَن د یَا	ف ت م ی نَ شَ	وَد جُس تِ ا ی	م م ا
گُف تان ک یَا	ف ت م ی نَ شَ	وَد آ نَ م ا	ر زوست
- U - -	U U - U	- U - -	- U - -
مستفعلن	مفاعیل	مستفعلن	فَعْل (۰/۵)

صورت دوم: اگر بیت را «سه تا چهار تا» جدا کنیم، وزنش می‌شود: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (۰/۵)

هر ک سی کو	دو ر مان دز	اَص ل خیش	- U - -
با ز جو ید	رو ز گا ر	وَص ل خیش (۰/۵)	- U - -
- U - -	U - - U	- U - -	- U - -

اختیار زبانی: ۱- حذف همزه: ماند از: ماندز (۰/۵)

۲- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در مصراع دوم، هجای هشتم (۰/۲۵)

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

- ۱۲- الف) مراعات نظیر: گندم، جو (۰/۵) / ب) مصراع اول تلمیح دارد به داستان رانده شدن حضرت آدم و حوا از بهشت به دلیل خوردن میوه ممنوعه (۰/۵)
 ۱۳- تضمین (۰/۲۵) / مصراع دوم: میازار موری ... (۰/۲۵)
 ۱۴- الف) تناقض: از راه کفر به ایمان رسیدن (۰/۵) / ب) تناقض: بر چوب خشک، گل روییدن (۰/۵)
 ۱۵- الف) نازش (لف ۱) اقبالی (نشر ۱) (۰/۵) / نالش (لف ۲) ادباری (نشر ۲) (۰/۵) / نوع: مرتب (۰/۲۵)
 ب) گلاب (لف ۱) پرده‌نشین (نشر ۲) (۰/۵) / گل (لف ۲) شاهد بازاری (نشر ۱) (۰/۵) / نوع: نامرتب (مشوش) (۰/۲۵)

۱۶- الف) تضاد: قطره، یم (دریا) (۰/۲۵) / ب) جمع، پریشان (۰/۲۵)

۱۷- الف) لف و نشر (۰/۲۵) / ب) تضمین (۰/۲۵)

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۸- الف) به کارگیری واژگان اروپایی: پارتی (فرانسوی) / استفاده از واژگان عربی آشنا: مشروعه، اجتماع، مجلس، شورا / سادگی و قابل فهم بودن نثر دهخدا / استفاده از اصطلاحات و تمثیلات محاوره‌ای: پشت گوش داغ کردن (۲ مورد، هر مورد ۰/۲۵)

ب) به شیوه طنز سیاسی - اجتماعی (۰/۵)

پ) توجه به قانون و قانونگذاران در مجلس (۰/۵)

۱۹- الف) پرشعشه، کام، لعل، زر، سیم (دو مورد؛ هر مورد ۰/۲۵)

ب)

(۰/۵)	خا بی	ما و ت	یغ	ب	بُر دس ت	ت	وا ل	آم
(۰/۲۵)	فند گست	ت	دس	ت	ی جف ظ	پ	ک	آن
	-	U	-	U	-	U	U	-
(۰/۲۵)	فع لن	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل

(در مصراع دوم، هجای پنجم، مصوت کوتاه، بلند تلفظ می‌شود.)

پ) جناس: ننگ، جنگ (۰/۲۵) تشخیص: آزادی و مشروطیت (چون به زحمت افتادند) - ناهید (سخنان رنگارنگی می‌گوید). یک مورد؛ (۰/۲۵)